

ningspunkt i den politiske debat, som vil følge Opgavekommissionens betænkning, der foreligger ved udgangen af 1998.

Umiddelbart er det fornuftigt, at der i redegørelsen ikke lægges op til en ændring af den kommunale struktur med de to niveauer. Det understøttes jo af den netop udgivne budgetredegørelse fra Finansministeriet, hvor det viser sig, at tilfredsheden ikke entydigt er afhængig af udgiftsniveauet, men at tilfredsheden hænger mere sammen med kommunistørrelsen og dermed med overskueligheden af den kommune, man er hjemmehørende i, sådan at forstå, at i de mindre kommuner er tilfredsheden gennemgående større.

Vi ønsker altså fortsat at tage afsæt i den kendte deling af forvaltningssystemet, sådan at debatten kan koncentrere sig om, hvor og hvordan opgaverne bedst forvaltes. I redegørelsen omtales betingelserne for den politiske ledelse af det kommunale system med det tilhørende lag af beslutningstagere i bestyrelser, foreninger og organisationer.

Som det nyeste får kommunerne via de sociale love nu lovfæstede muligheder for at indgå samarbejde med de frivillige organisationer om det sociale arbejde. Når man sådan tænker over det, er det temmelig fantastisk, hvor mange mennesker der her i landet tager en tørn med at sikre en demokratisk ledelse af store og små områder. Herder, den tyske historiker fra slutningen af 1700-tallet, taler om forskellen mellem nation og folk, og det er egentlig det, der er videreført i disse tankegange.

Alligevel har vi efter radikal opfattelse et demokratisk problem, når det gælder det repræsentative demokrati i kommunerne, fordi spærregrænsen er så høj som mellem 8 og 11 pct. Det er et radikalt problem, fordi vi selvfølgelig mener, at der på grund af vore kommunalpolitiske synspunkter er en kvalitativ forskel på de kommuner, hvor vi er med i kommunalbestyrelserne, og på dem, hvor vi ikke er med.

Men det er i videre betydning et problem, at mellem 8 og 11 pct. af en kommunes borgere ikke er repræsenteret i det øverste besluttende kommunale led. Det stiller nogle særlige fordringer til de store partier om at være med til at værne om mindretalsbeskyttelsen. Det gælder også i forhold til de mennesker, som af forskellige grunde ikke er gode til at formulere sig og gøre opmærksom på deres særlige behov og ønsker.

Kristen Helveg Petersen nævnte engang, at vi her i landet har ytringsfrihed, men at der er nogle, der har ytringspligt, og det er det, det drejer sig om her. I redegørelsen står der, at kommunalbestyrelsen som det eneste politiske organ, der repræsenterer samtlige borgere i kommunen, har et særligt ansvar for at varetage hensynet til helheden. I det perspektiv vil vi i Det Radikale Venstre hilse de initiativer velkomne, som angives i redegørelsens kapitel 2, f.eks. indførelse af åbne udvalgsdagsordener, kommunal vejledningspligt, opstilling af serviceerklæringer, men så sandelig også kapitel 3 med den øgede fokus på anvendelsen af service-, kvalitets- og aktivitetsmål i den kommunale beslutningsproces.

Som eksempel vil jeg nævne folkeskoleområdet, hvor der netop både i Undervisningsministeriet og i Kommunernes Landsforening er ved at blive udarbejdet evalueringsredskaber. Tilsvarende ligger der et forslag om, at skolebestyrelser skal lave redegørelser, alt sammen med den hensigt at få en bedre styring af de ressourcer, der afsættes til folkeskolen, for at sikre alle børn det bedste skoleforløb.

Det kommunale selvstyre hænger meget sammen med den selvstændige skatteligning og dermed også med gennem budgetter at kunne prioritere de kommunale opgaver inden for et økonomisk råderum. I det spil er det yderst interessant at se den selvgroede forhandlings-tradition, der er vokset op mellem på den ene side statsadministrationen og på den anden side Kommunernes Landsforening. Her har det været muligt at skabe et forhandlingsklima med bindende aftaler om f.eks. skatteligning, udgiftsniveau, indsats og prioriteringer i den kommunale service. Men det hele står og falder med, at Kommunernes Landsforening i forhandlingerne er repræsentativ for sine medlemmer, og at aftalerne følges forpligtende op i medlemskredsen af kommuner. Dannelsen af Det Skæve Danmark er muligvis symptomatisk for, at enigheden hviler på et skrøbeligt fundament.

For Det Radikale Venstre er det meget vigtigt, at der er fodslag mellem de tre niveauer stat, amt og kommune sådan at forstå, at der kan foregå accepterede og forpligtende forhandlinger. Dobbeltadministration, kassetænkning og åbenlyse stridigheder bør kunne formindskes gennem forhandlinger og aftaler. Udligningsordninger, bloktilskud og refusioner er vægtige brikker i det her spil.